

УДК. 514.18

СПОСІБ ДИСКРЕТНОГО МОДЕЛЮВАННЯ КРИВИХ ЛІНІЙ НА ОСНОВІ СУПЕРПОЗИЦІЙ ТОЧКОВИХ МНОЖИН

О.В. Воронцов

Полтавський національний технічний університет імені Юрія

Кондратюка

Vorontsov@pntu.edu.ua

В роботі запропоновано спосіб дискретного моделювання кривих ліній на основі геометричних апаратів аналітичної геометрії та суперпозицій одновимірних точкових множин.

Постановка проблеми. В сучасних умовах при проектуванні споруд, мереж, виробів важливою проблемою є створення нових способів конструювання ліній і поверхонь, що у повній мірі відповідають меті автоматизованого проектування і відтворення.

Формування дискретних моделей геометричних образів зокрема геометричної моделі просторового покриття на стадії ескізного проектування, керування формою модельованої поверхні, зміна окремих параметрів поверхні вимагає повторної операції складання і вирішення великих систем лінійних рівнянь. Побудова дискретної сітки на основі суперпозицій заздалегідь розрахованих двох або більше сіток з однаковою топологією, дозволяє визначити координати довільного вузла нової сітки по координатах відповідних вузлів відомих сіток без складання і розв’язання систем рівнянь.

Аналіз останніх досліджень. У роботі [1] було проведено дослідження властивостей суперпозицій точкових множин, визначених у статті [2] системою рівнянь:

$$u_1 = k_{1,1}u_{1,1} + k_{1,2}u_{1,2} + \dots + k_{1,j}u_{1,j} + \dots + k_{1,n}u_{1,n}$$

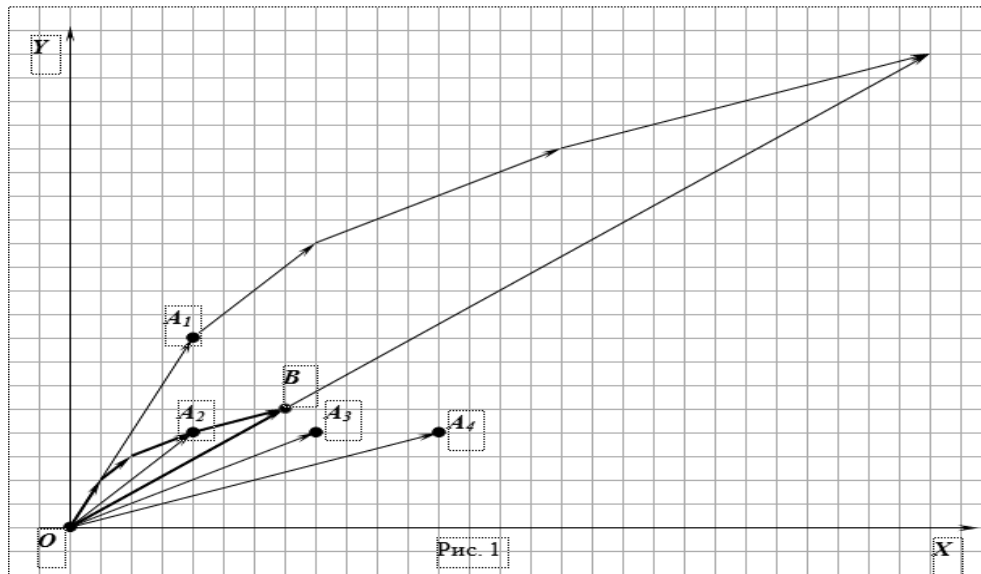
.....

$$u_i = k_{i,1}u_{i,1} + k_{i,2}u_{i,2} + \dots + k_{i,j}u_{i,j} + \dots + k_{i,n}u_{i,n}$$

.....

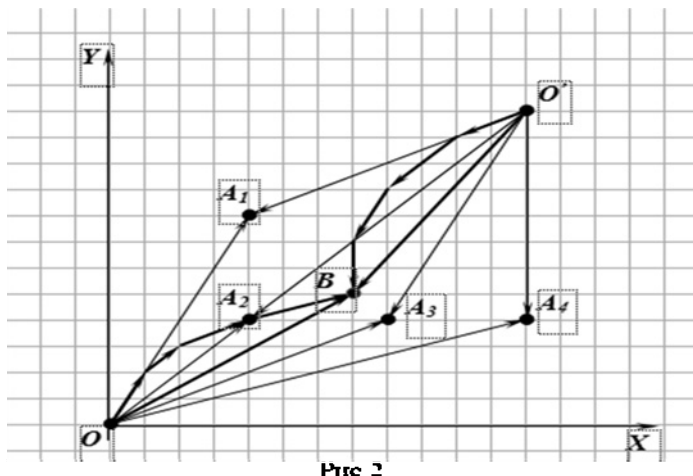
$$u_m = k_{m,1}u_{m,1} + k_{m,2}u_{m,2} + \dots + k_{m,j}u_{m,j} + \dots + k_{m,n}u_{m,n}$$

де : u — узагальнене позначення координат $x, y, z \dots$;
 i — номер координатної осі;
 j — номер вихідної множини суперпозиції;
 k_{ij} — показник суперпозиції;

Доведено ці властивості засобами аналітичної геометрії, представивши множину n відповідних точок $A_1, A_2, \dots, A_n$, множин $\Delta_1, \Delta_2, \dots, \Delta_n$ як кінці векторів $\overline{OA_1}, \overline{OA_2}, \dots, \overline{OA_n}$ і, що мають відповідні маси $k_1, k_2, \dots, k_n$ (рис. 1).

Постановка завдання. Мета даної роботи полягає у дослідженні способу визначення дискретних образів кривих ліній на основі геометричних апаратів аналітичної геометрії та суперпозицій

одновимірних точкових множин; використання у перспективі даного способу для оперативного керування формою модельованої поверхні.

Виклад основного змісту дослідження. В процесі побудови суперпозиції B

множини точок $A_1, A_2, \dots, A_n$ у статті [1] (рис. 1,2), кінці векторів описують певні дискретні криві лінії. Враховуючи це можна визначити дискретні аналоги різних неперервних кривих, що описуються аналітичними рівняннями.

Властивість. Дискретна множина суперпозицій одновимірної числової послідовності $a_n = 2na_1 - a_1$ із однаковими показниками суперпозиції належить поліному другого степеня $y = a_0 + a_1x + a_2x^2$.

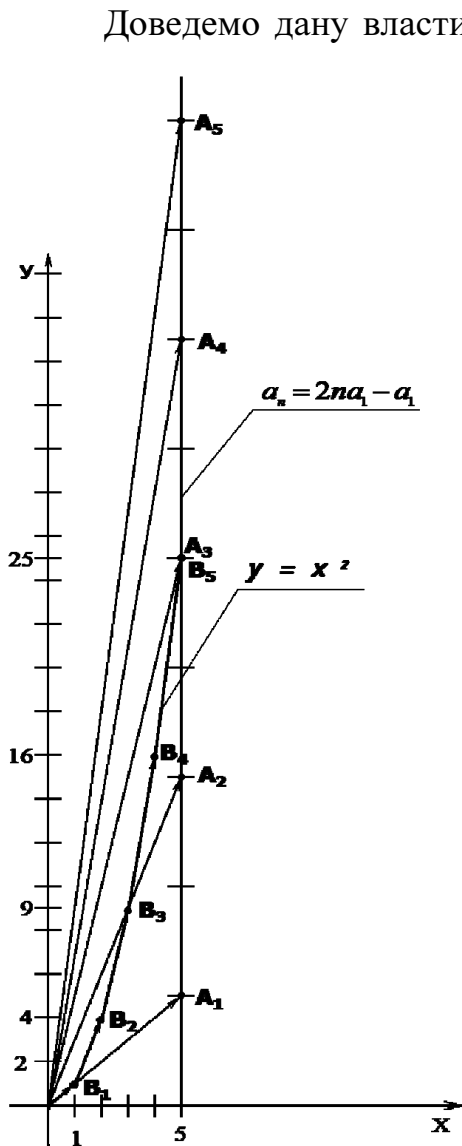

Рис. 3

Доведемо дану властивість на конкретних прикладах. На рис.3 показано побудову суперпозиції B_5 одновимірної множини точок: A_1, A_2, A_3, A_4, A_5 із показниками суперпозиції відповідно: $k_1 = k_2 = k_3 = k_4 = k_5 = 0,2$. Задані точки розташовані на прямій $x = 5$ і є одновимірною числовою послідовністю $a_n = 2na_1 - a_1$. Точки B_1, B_2, B_3, B_4, B_5 , одержані в ході побудови суперпозиції B_5 точок A_1, A_2, A_3, A_4, A_5 , належать квадратній параболі $y = x^2$. Щоб визначити, наприклад, 20 точок параболі $y = x^2$ із рівномірним кроком по осі O_x достатньо на прямій $x = 20$ задати 20 точок: $y_{A_1} = 20$ і далі — за вищенаведеною формулою числової послідовності:

$$y_{A_2} = 2 \times 2 \times 20 - 20 = 60;$$

$$y_{A_3} = 2 \times 3 \times 20 - 20 = 100; \dots$$

$$y_{A_{20}} = 2 \times 20 \times 20 - 20 = 780. \quad 20$$

точок даної параболі $B_1, B_2, B_3, \dots, B_{20}$ будуть визначені у

Висновки. У даній роботі досліджено спосіб дискретного геометричного моделювання кривих ліній на основі геометричних апаратів аналітичної геометрії та суперпозицій одновимірних точкових множин.

Список літератури

1. Воронцов О.В. Властивості суперпозицій точкових множин // Прикладна геометрія та інженерна графіка. – К.: КНУБА, 2010. – Вип. 86. – С. 345-349.
2. Ковалев С.Н. О суперпозициях. // Прикладна геометрія та інженерна графіка. – К.: КНУБА, 2010. – Вип. 84. – С. 38-42.

Отримано 10.06.2011